

Številka: 007-94/2014-19
Ljubljana, dne 12.06.2015
EVA 2009-1911-0006
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi prvega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ____ seji dne _____ pod ____ točko dnevnega reda sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">S K L E P</p> <p>Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora, EVA 2009-1911-0006 ter jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.</p> <p style="text-align: right;">mag. Darko Krašovec GENERALNI SEKRETAR</p> <p>Prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">– ministristva,– vladne službe.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
polkovnik Blaž Pavlin, GŠSV, načelnik Vojaškega letalskega organa.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Pri obravnavi gradiva bosta sodelovala:
– Andreja Katič, članica Vlade RS in ministrica za obrambo, – mag. Miloš Bizjak, državni sekretar.

5. Kratek povzetek gradiva:

Uredba o nadzoru zračnega prostora je bila sprejeta v letu 2004 ob vstopanju Republike Slovenije v Nato in vključevanju v zavezniški sistem nadzora zračnega prostora (NATINADS). Dosedanje izkušnje pri izvajanju nadzora zračnega prostora Republike Slovenije v okviru zavezniškega sistema, sprememba sistemske zakonodaje na področju letalstva ter organizacijske spremembe v Slovenski vojski, ki so nastale v tem obdobju, so ključni razlogi za pripravo sprememb in dopolnitev uredbe. Cilj sprememb in dopolnitev Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora je zato prilagoditev in uskladitev ureditve z obrambnimi in zavezniškimi skupnimi načrti, sprejeto novo zakonodajo in reorganizacijo Slovenske vojske.

Predlagane glavne spremembe so:

- opredelitev ukrepov, katere uporabljajo vojaški organi in službe pri izvajanju nadzora zračnega prostora (prestrezanja), ki v dosedanjo uredbo niso bili vključeni, so pa osnovna podlaga za pravilno odločanje in izvajanje same uredbe;
- za uporabo orožja v primeru ogrožanja z vojaškim zrakoplovom (vojaška grožnja) ni več potrebno predhodno soglasje ministra za obrambo, temveč o uporabi orožja v skladu z 51. členom Zakona o obrambi odloča pristojni poveljnik Slovenske vojske;
- spremembe nazivov enote Slovenske vojske in ustreznih služb zračnega prometa (zaradi reorganizacije);
- dopolnjena je odgovornost za določanje vrste in načina izmenjave podatkov;
- opredeljene so omejitve in pravila delovanja zavezniških letal pri nadzoru zračnega prostora;
- uredba ne predvideva več določenih internih operativnih navodil in postopkov, ki niso več relevantni ali potrebni, ker so urejeni že z drugimi členi uredbe ali že zajeti v veljavnih vojaških in civilnih predpisih.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Sprejem uredbe ne bo povzročil finančnih posledic.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
/	
8. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
Andreja Katič MINISTRICA	

Poslano:

- naslovniku,
- GŠSV/VLO,
- SGS.

Na podlagi 84.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 10. in 147. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

Uredbo
o spremembah in dopolnitvah Uredbe o načinu izvajanja nadzora
zračnega prostora

1. člen

V Uredbi o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora (Uradni list RS, št. 29/04) se v celotnem besedilu uredbe besedilo »center za nadzor zračnega prostora« v različnih sklonih nadomesti z besedilom »center za nadzor in kontrolo zračnega prostora« in besedilo »območni center za kontrolo zračnega prometa« v različnih sklonih z besedilom »služba območne kontrole zračnega prometa«, oboje v ustreznem sklonu.

2. člen

V 3. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

»(1) Pri izvajanju nadzora zračnega prostora se za prestrežanje zrakoplovov uporabljajo naslednji ukrepi:

- vizualna identifikacija;
- radarsko ali vizualno spremljanje;
- preusmeritev zrakoplova;
- prisilni pristane na določenem letališču;
- opozorilni strel s svetlečimi izstrelki ali svetlobnimi vabami;
- druge oblike uporabe orožja v skladu s tretjim odstavkom tega člena.«.

Dosedanji prvi in drugi odstavek postaneta drugi in tretji odstavek.

Za novim tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka v primeru grožnje vojaškega zrakoplova predhodno soglasje ni potrebno in o uporabi orožja odloča vodja izmene Združenega operativnega centra Slovenske vojske.«.

3. člen

V 5. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Služba območne kontrole zračnega prometa centru za nadzor in kontrolo zračnega prostora posreduje vse razpoložljive podatke, ki so potrebni za vojaško identifikacijo vseh sledi v zračnem prostoru Republike Slovenije. Podatke posreduje neprekinjeno oziroma v najkrajšem času po tem, ko jih pridobi. Podatke o načrtih leta zrakoplovov v elektronski obliki pošilja v center za nadzor in kontrolo zračnega prostora za zračni prostor Republike

Slovenije na enoten način in v obliki, ki je povezljiva s sistemom, ki ga uporablja center za nadzor in kontrolo zračnega prostora.«.

V četrtem odstavku se beseda »carino« nadomesti z besedama »finančno upravo«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Minister, pristojen za obrambo, in izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa z dogovorom določita vrsto podatkov in postopek za njihovo izmenjavo in usklajevanje med centrom za nadzor in kontrolo zračnega prostora in službo območne kontrole zračnega prometa.«.

4. člen

V 7. členu se v prvem odstavku druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»- o kršitvi obvesti pristojni organ po predpisih o letalstvu.«.

5. člen

V 8. členu se besedilo »generalnega direktorja carine« nadomesti z besedilom »predstojnika finančne uprave«.

Drugi in tretji odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(2) Če služba območne kontrole zračnega prometa oceni, da kršitev zračnega prostora iz prejšnjega odstavka predstavlja nevarnost za druge zrakoplove oziroma drugo neposredno nevarnost, o tem obvesti center za nadzor in kontrolo zračnega prostora ter predlaga, da se izvedejo ukrepi prestrežanja zrakoplova v skladu s to uredbo.

(3) Center za nadzor in kontrolo zračnega prostora v primeru iz prejšnjega odstavka ugotovi oziroma preveri, ali gre za dejansko kršitev zračnega prostora, in na podlagi predloga vodje izmene v centru o kršitvi obvesti pristojni nadrejeni letalski operativni center zavezništva ter Združeni operativni center Slovenske vojske. O predlogu, da se izvedejo ukrepi prestrežanja zrakoplova, odloči vodja izmene Združenega operativnega centra Slovenske vojske ali pristojni poveljnik zavezništva skladno s skupnimi načrti zavezništva, če so izpolnjeni pogoji, določeni s to uredbo. Vodja izmene Združenega operativnega centra Slovenske vojske oziroma pristojni poveljnik zavezništva izdaja ukaz pristojni enoti Slovenske vojske oziroma pristojni enoti zavezništva, določeni za prestrežanje, da izvede ustrezen ukrep prestrežanja.«.

V petem odstavku se črta besedilo »operativni center Slovenske vojske in«.

6. člen

V 11. členu se za četrtem odstavkom dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»(5) Način izvajanja nadzora zračnega prostora in izvajanje ukrepov iz tega člena, v katerih sodelujejo vojaški zrakoplovi zavezniških držav, so določeni z dogovorom, ki ga Republika Slovenija sklene z zavezništvom.

(6) Za zrakoplove zavezniških držav, ki sodelujejo pri izvajanju nadzora zračnega prostora Republike Slovenije, veljajo omejitve in pravila delovanja, ki jih predpisujejo skupni načrti zavezništva.«.

7. člen

V 13. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Izvajanje postopka prisilnega pristanka zrakoplova, ki krši zračni prostor, spremljata neprekinjeno center za nadzor in kontrolo zračnega prostora in pristojna služba zračnega prometa ter o tem obvestita tudi Operativno komunikacijski center Generalne policijske uprave. Med seboj se obveščata o vseh dejstvih, pomembnih za izvedbo postopka prisilnega pristanka. Center za nadzor in kontrolo zračnega prostora izvaja kontrolo vojaških zrakoplovov, ki izvajajo postopek prisilnega pristanka, pristojna služba zračnega prometa pa zveze s pristojnimi službami na letališču, na katerem se izvaja pristanek. Pristojna služba zračnega prometa lahko vodi tudi letenje vojaških zrakoplovov med izvajanjem postopka prisilnega pristanka in v primerih, ko zrakoplov razglasi, da je v stiski oziroma je potrebno njegovo reševanje, če vodja izmene centra za nadzor in kontrolo zračnega prostora oceni, da je zaradi zagotavljanja varnosti zračnega prometa to potrebno.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Za izvajanje postopkov zavarovanja po pristanku, ko gre za vojaške zrakoplove, je odgovorna Slovenska vojska, ko gre za civilne zrakoplove, pa policija.«.

8. člen

V 14. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pri izvajanju vseh ukrepov iz prvega odstavka 3. člena te uredbe se uporabljajo navodila, specifikacije, klicni znaki, vizualni in drugi signali v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 ter slovenskimi vojaškimi standardi.«.

V drugem odstavku se za besedo »izstrelki« doda besedilo »ali svetlobnimi vabami«.

9. člen

Besedilo 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Izvajanje te uredbe nadzorujejo Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo, Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije in Vojaški letalski organ.«.

10. člen

Črta se Priloga 1: Frazе, vizualni signali - zrak in drugi signali.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

11. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za obrambo, Generalštab Slovenske vojske, Generalna policijska uprava ter Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o., vsak v mejah svojih pristojnosti, najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve te uredbe medsebojno uskladijo svoja interna operativna navodila za izvajanje nalog določenih s to uredbo. V roku iz tega odstavka se sprejme tudi dogovor iz sedmega odstavka 5. člena uredbe.

(2) Generalna policijska uprava izdela interno navodilo v zvezi s postopki za izvajanje predpisanih in načrtovanih varnostnih ukrepov ter izmenjavo informacij s pristojnimi organi in službami, za izvajanje nalog, določenih s to uredbo. Navodila morajo biti usklajena z Javno agencijo za civilno letalstvo Republike Slovenije.

12. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne _____ junija 2015

EVA 2009-1911-0006

Vlada Republike Slovenije

Dr. Miro Cerar
Predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravno podlago za izdajo uredbe predstavljajo:

- 84.a člena Zakona o obrambi, ki v četrtem odstavku določa, da vlada na predlog ministra lahko določi naloge in postopke za izvajanje nadzora zračnega prostora, vključno z zrakoplovi oboroženih sil zavezniških držav,
- 10. člen Zakona o letalstvu, ki v četrtem odstavku določa, da vlada predpiše postopek za izvedbo prisilnega pristanka zrakoplova v primeru kršitve zračnega prostora,
- 147. člen Zakona o letalstvu, ki v tretjem odstavku določa, da vlada predpiše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, če ministrstvo pristojno za obrambo, ministrstvo pristojno za carino, ali ministrstvo pristojno za notranje zadeve zahteva, da zrakoplov pristane zaradi pregleda in postopkov v primerih, ko se zaradi javnega reda in varnosti zahteva, da se z zrakoplovom pristane na najbližjem primernem letališču.

2. Rok za izdajo uredbe z zakonom ni posebej določen, saj gre za spremembe in dopolnitve veljavne uredbe.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe,

Uredba o nadzoru zračnega prostora je bila sprejeta v letu 2004 ob vstopanju Republike Slovenije v Nato in vključevanju v zavezniški sistem nadzora zračnega prostora (NATINADS). Dosedanje izkušnje pri izvajanju nadzora zračnega prostora Republike Slovenije v okviru zavezniškega sistema, sprememba systemske zakonodaje na področju letalstva ter organizacijske spremembe v Slovenski vojski, ki so nastale v tem obdobju, so ključni razlogi za pripravo sprememb in dopolnitev uredbe. Cilj sprememb in dopolnitev Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora je zato prilagoditev in usklajitev ureditve z obrambnimi in zavezniškimi skupnimi načrti, sprejeto novo zakonodajo in reorganizacijo Slovenske vojske.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

Sprejem uredbe ne bo imel večjih posledic na posamezna področja. Z novo uredbo bo treba uskladiti interna navodila v pristojnih organih za izvajanje nalog iz uredbe.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Predlagane glavne spremembe so:

- opredelitev ukrepov, katere uporabljajo vojaški organi in službe pri izvajanju nadzora zračnega prostora (prestrezanja), ki v dosedanjo uredbo niso bili vključeni, so pa osnovna podlaga za pravilno odločanje in izvajanje same uredbe;
- za uporabo orožja v primeru ogrožanja z vojaškim zrakoplovom (vojaška grožnja) ni več potrebno predhodno soglasje ministra za obrambo, temveč o uporabi orožja v skladu z 51. členom Zakona o obrambi odloča pristojni poveljnik Slovenske vojske;
- spremembe nazivov enote Slovenske vojske in ustrezne službe zračnega prometa (zaradi reorganizacije);
- dopolnjena je odgovornost za določanje vrste in načina izmenjave podatkov;
- opredeljene so omejitve in pravila delovanja zavezniških letal pri nadzoru zračnega prostora;
- uredba ne predvideva več določenih internih operativnih navodila in postopkov ki niso več relevantni ali potrebni, ker so urejeni že z drugimi členi uredbe ali že zajeti v veljavnih vojaških in civilnih predpisih.

Obrazložitev členov:

K 1. členu

V celotni uredbi se uskladijo nazivi pristojnih vojaških in civilnih organov.

K 2. členu

Spreminja se 3. člen veljavne uredbe. V prvem odstavku so opredeljeni ukrepi, katere uporabljajo vojaški organi in službe pri izvajanju nadzora zračnega prostora oziroma prestrezanju zrakoplovov.

V novem četrtem odstavku se opredeljuje, da v primeru grožnje vojaškega zrakoplova (vojaška grožnja), predhodno soglasje ministra za obrambo o uporabi orožja ni potrebno ter da o uporabi orožja na podlagi 51. člena Zakona o obrambi v tem primeru odloča pristojni poveljnik Slovenske vojske, v konkretnem primeru vodja izmene Združenega operativnega centra Slovenske vojske. S tem dopolnilom se odpravijo omejitve, ki jih je Republika Slovenija imela pri izvajanju integriranega mirnodobnega izvajanja nadzora zračnega prostora našega in posledično tudi Nato zračnega prostora (Air Policing).

K 3. členu

V drugem odstavku 5. člena se dopolnjujejo postopki posredovanja podatkov s strani službe območne kontrole zračnega prometa centru za kontrolo in nadzor zračnega prostora..

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa za potrebe varovanja in zaščite zračnega prostora Republike Slovenije zagotavlja določene informacije in jih izmenjuje s Slovensko vojsko. Podrobnosti v zvezi z izmenjavo podatkov bodo določene v dogovoru, vključno z vprašanji morebitnega financiranja potrebnih prilagoditev sistemov za izmenjavo podatkov na obeh straneh

K 4. členu

V 7. členu je druga alineja spremenjena na način, da služba območne kontrole zračnega prometa o kršitvah obvešča pristojne organe, določene v predpisih o letalstvu.

K 5. členu

V drugem in tretjem odstavku 8. člena je podrobneje opredeljen način medsebojnega obveščanja in ukrepanja v primerih kršitev zračnega prostora, ki predstavljajo nevarnost za druge zrakoplove oziroma drugo neposredno nevarnost. Pristojnost odločanja o tem se poleg zavezniškega centra daje tudi Združenemu operativnemu centru Slovenske vojske.

V petem odstavku obveščanje Združenega operativnega centra o ukrepih ni potrebno, ker je z ukrepi že seznanjen, oziroma je odgovoren za njih.

K 6. členu

V dodanem petem odstavku 11. člena se kot podlago za sodelovanje zavezniških letal navaja sprejeti dogovor med Nato in Republiko Slovenijo, ki opredeljuje načine in postopke vstopa v zračni prostor Republike Slovenije pri izvajanju varovanja zračnega prostora Republike Slovenije.

Novi šesti odstavek opredeljuje omejitve in pravila delovanja zavezniških letal pri nadzoru zračnega prostora.

K 7. členu

V prvem odstavku 13. člena je območni center za kontrolo zračnega prometa nadomeščen s širšim pojmom »pristojne službe zračnega prometa«, ki tudi dejansko sodelujejo pri izvajanju postopka. Pri izvajanju postopka prisilnega pristanka sodelujejo tudi službe letališke kontrole zračnega prometa, ki ne spadajo k službi območne kontrole zračnega prometa, vsi skupaj pa spadajo v pristojne službe zračnega prometa. V zaključku odstavka je dodan teks, ki bolj podrobno opredeljuje vlogo služb zračnega prometa, kdaj lahko izvajajo tudi vodenje letenja vojaških zrakoplovov v pogojih, ko je letalo razglasi, da je v stiski, oziroma je ocenjeno, da to zahteva varnost letenja.

V dodanem šestem odstavku je opredeljena odgovornost za zavarovanje zrakoplovov po izvedenem pristanku, česar v veljavni uredbi ni, je pa pomembno zaradi razmejitve pristojnosti Slovenske vojske in Policije.

K 8. členu

14. člen se spremeni tako, da se ukrepi ne opredeljujejo posamično v prilogi, ampak se navajajo veljavni letalski predpisi in slovenski vojaški standardi, ki se tudi dejansko uporabljajo, tako da priloga k uredbi ni več potrebna.

V drugem odstavku je dodan ukrep uporabe »svetlobne vabe«, katerega vojaška letalstva uporabljajo namesto opozorilnega strela s svetlečimi izstrelki (pomen izvedenega ukrepa je enak), predvsem zaradi povečanja varnosti letenja.

K 9. členu

V 17. členu se spremenijo subjekti, ki izvajajo nadzor nad uredbo in sicer na podlagi Zakona o obrambi - Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo (IRSO) in na podlagi Zakona o letalstvu - Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije in Vojaški letalski organ.

K 10. člen

Dosedanja Priloga 1: Fraze, vizualni signali - zrak se črta ob upoštevanju obrazložitve k 8. členu predloga uredbe.

K 11. členu

Določeni so roki in subjekti usklajevanja podrejenih dokumentov nove uredbe.

K 12. členu

Določen je splošni petnajstdnevni rok za začetek veljavnosti uredbe.